Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

ҚАРОР

Правительство Республики Таджикистан

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

аз 29 сентябри соли 2017 № 443

ш.Душанбе

Дар бораи Барномаи давлатии амалӣ намудани технологияҳои иттилоотӣ - коммуникатсионӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2018-2022

Мутобиқи моддаи 17 Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва моддаи 32 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», бо мақсади рушди соҳаи маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қ а р о р м е к у н а д:

1. Барномаи давлатии амалӣ намудани технологияҳои иттилоотӣ - коммуникатсионӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2018-2022 ва Нақшаи чорабиниҳо оид ба амалишавии Барномаи давлатии амалӣ намудани технологияҳои иттилоотӣ - коммуникатсионӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2018-2022 тасдиқ карда шаванд (замимаҳои 1 ва 2).

2. Вазорату идораҳои дахлдор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ ҷиҳати иҷрои Барномаи мазкур дар доираи маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва дигар сарчашмаҳое, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст, чораҳои зарурӣ андешида, аз натиҷааш ба Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар семоҳа ҳисобот пешниҳод намоянд.

3. Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон назорати рафти иҷрои Барномаи давлатии амалӣ намудани технологияҳои иттилоотӣ - коммуникатсионӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2018-2022 - ро таъмин намуда, аз натиҷаи амалигардии он ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар сол ахбор пешниҳод намояд.

Раиси
Ҳукумати Ҷумҳурии
Тоҷикистон — Эмомалӣ Раҳмон

Замимаи 1

Бо қарори Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз «29» сентябри соли 2017,
№443 тасдиқ шудааст

БАРНОМАИ ДАВЛАТИИ АМАЛӢ НАМУДАНИ ТЕХНОЛОГИЯҲОИ ИТТИЛООТӢ - КОММУНИКАТСИОНӢ ДАР МУАССИСАҲОИ ТАҲСИЛОТИ УМУМИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН БАРОИ СОЛҲОИ 2018-2022

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Барномаи давлатии амалӣ намудани технологияҳои иттилоотӣ - коммуникатсионӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2018-2022 (минбаъд - Барнома) бо мақсади таъмин намудани муассисаҳои таҳсилоти умумӣ бо технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ таҳия гардидааст, ки амалишавии он барои ҳалли вазифаҳои муҳимиислоҳоти соҳаи маорифи Тоҷикистон дар ҷаҳони муосир мусоидат менамояд.

2. Барнома аз меъёрҳои Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос гирифта, ҳадаф, афзалият ва тадбирҳои рушди технологияҳои иттилоотӣ - коммуникатсиониро дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ муайян менамояд.

3. Барнома самтҳои афзалиятноки рушдро дар амалӣ намудани технологияҳои иттилоотӣ - коммуникатсионӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ инъикос намуда, мутобиқи мақсадҳои Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 ҷиҳати амалӣ намудани сиёсати давлатӣ дар ин соҳа равона карда шудааст.

2. ТАҲЛИЛИ ВАЗЪИ ТАЪМИНОТИ МУАССИСАҲОИ ТАҲСИЛОТИ УМУМИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН БО КОМПЮТЕР ВА ТАҶҲИЗОТИ ИТТИЛООТӢ – КОММУНИКАТСИОНӢ

4. Дар ҷаҳони муосири бо суръат тараққиёбанда фаъолият ва рушди соҳаи маорифро бе истифодаи воситаҳо ва технологияҳои муосири иттилоотӣ - коммуникатсионӣ тасаввур кардан имконнопазир аст. Чунонки тадқиқоти сершумор нишон медиҳанд, зиёд гардидани ҳаҷми иттилооте, ки дар соҳаи маориф истифода бурда мешавад, бояд ба манбаи ягонаи иттилоотӣ асос ёфта, ба таври замонавӣ коркард карда шаванд. Дар ин шароит соҳаи маориф бе истифодабарии воситаю усулҳои муосири коркард, интиқол ва пешниҳоди иттилооти электронӣ самаранок буда наметавонад.

5. Сиёсати давлатӣ дар соҳаи маориф ба истифодабарии технологияҳои иттилоотӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ, ба баланд бардоштани сатҳу сифати таҳсилот мутобиқ ба стандартҳои байналмилалӣ, ташкили махзани рақамии ягонаи маводи таълимии электронӣ, рушди заминаҳои муосири моддию техникии муассисаҳои таҳсилоти умумӣ ба воситаи мунтазам аз нав таҷҳизонидани онҳо бо техникаву технологияҳои ҳозиразамон ва ташкили торнамои (портали) ягонаи иттилоотии соҳаи маорифи ҷумҳурӣ равона гардидааст.

6. Барномаи давлатии компютеркунонии муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 сентябри соли 2010, №416 тасдиқ шуда, дар доираи амалишавии он як қатор чорабиниҳо, аз ҷумла доир ба таҳкими заминаҳои моддӣ - техникӣ, таъмини муассисаҳои таҳсилоти умумӣ бо техникаи компютерӣ, ташкили шабакаҳои иттилоотӣ ва пайвастшаии онҳо ба шабакаи Интернет амалӣ гардид.

7. Муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон дорои 3452 синфхонаи компютерӣ буда, бо 56421 компютер таъмин мебошанд.

8. Сарфи назар аз он ки ин нишондиҳандаҳо талаботи таълими фанни «Технологияи иттилоотӣ»-ро дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ таъмин менамоянд, дар ин самт мушкилот ҳанӯз зиёданд:

- сатҳу сифати машғулиятҳо аз фанни «Технологияи иттилоотӣ» ба талабот ҷавобгӯ нестанд;
- ба талаботи техникӣ мувофиқ набудани синфхонаҳои компютерӣ;
- ҷавобгӯ намудани заминаи моддӣ ва техникии марказ ва бахшҳои хизматрасонии компютерӣ;
- маблағгузории воҳидҳои кории марказҳо;
- бо тахтаҳои электронӣ ва видеопроекторҳо таъмин набудани синфхонаҳои компютерӣ.

9. Аз таҳлилҳо бармеояд, ки дар давраи солҳои 2014-2017 теъдоди хонандагони муассисаҳои таҳсилоти умумӣ аз 1,5 то 3 фоиз зиёд гардида, соли 2017 теъдоди хонандагон 53395 (3 фоиз) афзудааст. Агар дар панҷ соли оянда теъдоди хонандагони муассисаҳои таҳсилоти умумӣ 3 фоизӣ зиёд шаванд, бояд шумораи муассисаҳои таҳсилоти умумӣ ба 4334 расонида шавад. Бинобар ин, зарурати сохта ва ба истифода додани муассисаҳои таълимии нав, инчунин синфхонаҳои компютерӣ ба миён меояд. Агар ба ҳисоби миёна ҳар як муассиса аз 25 синфхона иборат бошад, пас 468 муассисаи нав ва ҳамон миқдор синфхонаҳои комютерӣ зарур мешаванд.

10. Аз ин лиҳоз, вобаста ба зиёд гардидани муассисаҳои таълимӣ дар оянда бояд муҷаҳҳаз гардонидани кабинетҳои фаннӣ ба нақша гирифта шавад. Дар ин замина дар Барномаи мазкур нақшаи дар панҷ соли оянда

ташкил ва муҷаҳҳаз гардонидани синфхонаҳои компютерӣ бо компютер, тахтаи электронӣ ва видеопроекторҳо дар назар дошта шудааст.

3. МАҚСАД ВА ВАЗИФАҲОИ БАРНОМА

11. Мақсади асосии Барномаи мазкур рушди низоми технологияҳои иттилоотӣ - коммуникатсионӣ ва баланд бардоштани сифати таҳсилот мутобиқ ба стандартҳои байналмилалӣ бо истифодаи технологияҳои таълимии муосир, усулҳои инноватсионии таълим ва ташкили фазои ягонаи иттилоотии соҳаи маориф мебошад.

12. Бахри ноил шудан ба ин мақсад иҷрои вазифаҳои зерин заруранд:

- барои баланд бардоштани сифати таҳсилот ба роҳ мондани истифодаи васеи технологияҳои иттилоотӣ - коммуникатсионӣ;
- таъмини ҳуқуқҳои шаҳрвандон барои гирифтани таҳсилоти босифат тавассути ҷорӣ намудани технологияҳои иттилоотӣ - коммуникатсионӣ ва истифодаи ҳамаҷонибаи онҳо;
- таъмини рушди фарҳанги иттилоотии ҷомеа ва ба ин васила таҳким бахшидани мавқеи соҳаи маорифи ҷумҳурӣ дар сатҳи ҷаҳонӣ;
- таъмини рушди сифатан нави заминаҳои моддию техникии муассисаҳои таълимӣ ба воситаи мунтазам таҷҳизонидани онҳо бо техникаву технологияи ҳозиразамон;
- баланд бардоштани маҳорати касбии омӯзгорон оид ба истифодабарии таҷҳизоти техникӣ дар ҷараёни таълим тавассути ташкили курсҳои омӯзишӣ;
- таҳия ва ба ҷараёни таҳсилот васеъ ворид намудани воситаҳои таълимии электронӣ ва ҳамоҳанг намудани онҳо бо воситаҳои таълимии анъанавӣ, ҳамчунин таҳияи технологияи коркарди онҳо;
- ташкили муҳити ягонаи иттилоотии соҳаи маорифи ҷумҳурӣ.

4. САМТҲОИ АСОСИИ АМАЛӢ НАМУДАНИ БАРНОМА

13. Бахри таъмини амалишавии технологияҳои иттилоотӣ - коммуникатсионӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон то соли 2022 дар Барнома самтҳои афзалиятноки зерин муайян карда шудаанд:

- таҳия ва қабули санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, стандартҳои техникӣ;
- таҳкими заминаи моддӣ-техникӣ;
- таҳияи маводи таълимии электронӣ-рақамӣ;
- баланд бардоштани маҳорати касбии омӯзгорон оид ба истифодабарии таҷҳизоти техникӣ дар ҷараёни таълим тавассути ташкили курсҳои омӯзишӣ;
- ташкили муҳити ягонаи иттилоотии соҳаи маориф.

14. Таҳия ва қабули санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, инчунин стандартҳои техникӣ:

- таҳия ва қабули санадҳои меъёрии ҳуқуқии барои амалигардонии Барномаи мазкур;

- таҳия ва қабули стандартҳои техникӣ барои татбиқи мақсадноки технологияҳои иттилоотӣ - коммуникатсионӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ.

15. Бо мақсади таъмини саривақтии истифодаи мақсадноку самараноки воситаҳои технологияҳои иттилоотӣ - коммуникатсионӣ дар раванди таълим зарурати таҳияи стандарти фанни «Технологияи иттилоотӣ», дигар санадҳо вобаста ба дастгирии иттилоотии ҷараёни таҳсилот, инкишофи шабакаҳои коммуникатсионӣ, ташкили системаҳои иттилоотӣ, системаи воридкунӣ, нигоҳдорӣ ва коркарди маълумот ба вуҷуд омадааст. Вазифаҳои зикршуда дар доираи Барномаи мазкур амалӣ карда мешаванд.

16. Дар самти татбиқи Барномаи мазкур бояд низоми ҳифзи хонандагон аз оқибатҳои манфии истифодаи ғайримеъёрии технологияҳои компютерӣ, ба монанди меъёрҳое, ки истифодаи воситаҳои иттилоотиро дар ҷараёни таҳсилот ба низом медароранд, ба роҳ монда мешавад.

17. Назарияи илмии амнияти иттилоотии Тоҷикистон дар низоми таҳсилот ҳалли масъалаи фарҳанги истифодабарии технологияҳои иттилоотӣ ва ғайраро ба миён мегузорад. Дар доираи амалишавии Барнома консепсияи бехатарии иттилоотӣ дар соҳаи маориф қабул карда мешавад.

18. Таҳкими заминаи моддӣ-техникии муассисаҳои таҳсилоти умумӣ. Принсипҳои таҳкими заминаи моддӣ – техникии муассисаҳои таълимӣ бо технологияҳои иттилоотӣ - коммуникатсионӣ ифода меёбанд бо:

- мунтазам таҷҳизонидани муассисаҳо бо таҷҳизоти муосири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ ;
- таъминоти барномаҳои компютерии литсензионӣ;
- таъмини муассисаҳои таълимӣ бо мебели махсусгардонидашуда;
- таъмини дастрасӣ ба шабакаи Интернет;
- таъминоти муассисаҳои таълимӣ бо васитаҳои иттилоотӣ ва технологияҳои коммуникатсионӣ;
- истифодаи хусусияти маҷмӯии воситаҳои иттилоотӣ ва технологияҳои коммуникатсионӣ дар ҷараёни таълим;
- номгӯйҳои зудтағйирёбандаи воситаҳои иттилоотӣ, хусусиятҳои техникии сохтор, интерфейсҳо, пайдоиши моделҳои усулан нав, ки ба таври назаррас ҷорӣ намудани технологияҳои иттилоотӣ - коммуникатсиониро дар таҳсилот вусъат мебахшанд.

19. Номгӯи воситаҳои техникии ба муассисаҳои таълимӣ дастрасшаванда аз рӯйи вазифаҳо ва нақшаи инкишофи муассиса бо назардошти имкониятҳои иқтисодӣ муайян карда мешаванд.

20. Таъминоти муассисаҳои таълимӣ бо таҷҳизоти техникӣ шурӯъ аз зинаи дуюми таҳсилот имконият медиҳад, ки дастрасии хонандагон ва омӯзгорон ба захираҳои сомонаҳои пурмазмуну самаранок таъмин карда шавад.

21. Барои самаранокии кори омӯзгорон дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ пайваст намудани хатти шабакаи маҳаллӣ зарур мебошад. Ин имконият медиҳад, ки онҳо бо истифода аз маводи таълимии электронӣ фаъолияти худро самаранок ва сермаҳсул гардонанд.

22. Муассисаҳои таҳсилоти умумӣ таъмин мешаванд бо:

- техникаи таълимӣ мувофиқи рӯйхати таҷҳизоти зарурии тасдиқшуда (принтер, сканер, камераи рақамӣ, видеопроектор, ҳисобкунак, панелҳои графикӣ) баҳри истифодаи самарабахши техникаи компютерӣ;
- маҷмӯи маводи таълимию методӣ аз рӯйи тамоми самтҳои ҷараёни таълим;
- таҷҳизоти шабакавӣ;
- мебелҳои махсус барои синфхонаҳои компютерӣ.

23. Муассисаҳои таҳсилоти умумӣ бо техника бо назардошти талаботи махсуси ҷобаҷокунии компютерҳо таъмин карда мешаванд.

24. Дар ҷараёни татбиқи Барнома лаборатория ва синфхонаҳои компютерӣ бо тахтаҳои электронӣ ва видеопроекторҳо таъмин ва муҷаҳҳаз карда мешаванд.

25. Мунтазам аз эътибор соқит кардани таҷҳизоти техникии кӯҳна ва корношоям тибқи тартиби муқарраргардида баррасӣ карда мешавад.

26. Сатҳи ташкили хизматрасонии техникӣ дар таъмини сифат ва самарабахш истифода бурдани таҷҳизоти техникӣ ба хусусиятҳои таъмири техникаи компютерӣ ва таъминоти барномавии он вобаста мебошад.

27. Хизматрасонии техникӣ асосан баъд аз анҷоми муҳлати кафолат гузаронида шуда, дастгирии таълимӣ-методӣ ва мутобиқшавии дастгоҳро ба ҷараёни таълим таъмин менамояд.

28. Ташкили хизматрасонии техникӣ бояд ҳалли масъалаҳои зеринро дар бар гирад:

- таҳияи маводи меъёрӣ - техникӣ ва методӣ барои ташкили хизматрасонии техникӣ;
- ташкили таъминоти заминаи моддӣ - техникӣ ва омода намудани мутахассисони таъмири компютер барои маркази технологияи иттилоотӣ - коммуникатсионии назди Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва бахшҳои хизматрасонии техникӣ.

29. Таҳияи маводи таълимии электронӣ дар бар мегирад:

- бунёди маводи таълимии электрониро бо забони давлатӣ барои ҳамаи фанҳо;

- харид ва насби маводи таълимии электронии мавчударо;
- ташкили курсҳои омӯзишӣ барои омӯзгоронро.

30. Иттилоотонии муасиссаҳои таълимӣ ин чараёни тағйироти мазмун, усулҳо ва шакли ташкили таълими хонандагон дар давраи гузариш ба таълим бо истифода аз технологияҳои инноватсионӣ мебошад.

31. Дар доираи ислоҳоти раванди таълим, навсозии мазмуни он, усул ва шаклҳои ташкили чараёни таълим зарурати якчоя намудани маводи электронӣ бо воситаҳои таълими анъанавӣ пайдо мешавад. Маводи электронии таълимӣ бояд дар асоси технологияҳои навин коркард карда шаванд. Ба чараёни таълим дохил намудани чунин маводи таълимии муосир ба муассисаҳои таҳсилоти умумӣ истифодаи самараноки компютерҳо ва технологияҳои коммуникатсиониро таъмин хоҳанд кард.

32. Дар рафти татбиқи Барнома таҳияи маводи электронии таълимӣ барои хонандагоне, ки имкониятҳои маҳдуд доранд, ба назар гирифта мешавад.

33. Дар доираи Барнома инкишофи захираҳои сомонаҳои таҳсилотӣ барои низоми таълими иловагии кӯдакон вобаста ба барномаҳои гуногуни эчодиёти кӯдакону наврасон, таҳкими заминаи моддии муассисаҳои таълимии иловагӣ, ки барои гузаронидани корҳои беруназсинфӣ бо мактаббачагон муҳим мебошад, ба назар гирифта мешавад.

34. Бо мақсади сохтани муҳити самараноки иттилоотӣ-таълимии педагогӣ дар торнамои таълимӣ коркард ва санчиши тачрибавии мавод, ба монанди китобҳои электронӣ, маводи методӣ, маълумотнома, бозиҳои инкишофдиҳанда, мавод барои омӯзиши васеи забонҳои хоричӣ, тестҳо, маводи ташхисӣ, модулҳо барои таҳсилоти олии педагогӣ ва ғайра гузаронида мешаванд.

35. Дар навбати аввал коркард ва такмили мачмӯи таълимӣ-методии озмудашуда гузаронида мешавад, ки ичрои нақшаи таълимии заминавии муассисаҳои таҳсилоти умумиро таъмин месозад.

36. Маводи таълимӣ дастури таълимии электронӣ, энсиклопедияи мултимедии муассисаи таълимӣ ва дигар маводи иттилоотӣ - маълумотӣ, ба монанди корҳои лаборатории электронӣ, мачмӯи омӯзишӣ барои кори мустақилона, мачмӯи супоришҳои санчишӣ - тестӣ ва маводи методиро барои омӯзгорон дар бар мегирад.

37. Баланд бардоштани маҳорати касбии омӯзгорон оид ба истифодабарии тачҳизоти техникӣ дар чараёни таълим тавассути ташкили курсҳои омӯзишӣ барои омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти умумӣ, кормандони раёсату шуъбаҳои маорифи вилоят, шаҳр, ноҳияҳо ва ташкили семинар-конференсияҳо оид ба омӯзиш ва тарғиби тачрибаи пешқадами педагогӣ, ба роҳ монда мешавад.

38. Бо мақсади баланд бардоштани маҳорати касбии педагогии омӯзгорон, равоншиносон, роҳбарони синф ва роҳбарони муассисаҳои таълимӣ барномаҳои омӯзишии гуногун дар соҳаи технологияи навтарини иттилоотӣ - телекоммуникатсионӣ ташкил карда мешаванд.

39. Баланд бардоштани маҳорати касбии омӯзгорон на танҳо омӯхтани кор бо компютер, балки азхудкунии усулҳои инноватсионии таълими фанҳоро дар бар мегирад.

40. Ташкили муҳити ягонаи иттилоотии соҳаи маориф:

- таҳия ва роҳандозии шабакаи ягонаи иттилотии соҳаи маориф;
- ҳамоҳангсозии маводи таълимии электронӣ бо маводи таълимии анъанавӣ дар системаи ягонаи иттилоотӣ;
- бунёди торнамои ягонаи таълимӣ дар заминаи маркази технологияи иттилоотӣ - коммуникатсионии назди Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки он бо реҷаи он-лайн ва офф-лайн дастрас аст;
- таъмини дастрасӣ ва иштироки хонандагон дар озмуну олимпиадаҳои байналмилалӣ бо реҷаи он-лайн.

41. Барои ташкил ва инкишофи воситаҳои иттилоотии таълимӣ тамоми иқтидори илмӣ-методӣ, иттилоотӣ, технологӣ, ташкилӣ ва педагогӣ, ки аз тарафи низоми таҳсилоти анъанавӣ ҷамъ оварда шудааст, бояд истифода гардад. Бо истифодаи таҷриба ва бартарияти низоми таълимии ҷорӣ зарурати бунёди системаи иттилоотӣ дар соҳаи маориф ба миён меояд, ки ба воситаи он ҳамаи муассисаҳои таълимӣ ва омӯзгорон ба технологияҳои иттилоотӣ дастрасӣ пайдо мекунанд.

42 Китобхонаҳои электронӣ. Дар доираи Барнома заминаҳои зарурӣ барои ташкили китобхонаҳои электронӣ ҳамчун воситаи ҷамъ ва вусъатдиҳии захираҳои иттилоотӣ ва таълимӣ фароҳам оварда мешаванд.

43. Дар доираи китобхонаҳои электронӣ, заминаи мавзӯии хонандагон, рӯйхати мавод ва дастрасии озод ба истифода аз шабакаи ҷаҳонӣ пайдо мешавад.

44. Омӯзиши фосилавӣ. Барои ташкил намудани омӯзиши фосилавӣ маҷмӯи ҳуҷҷатҳои зарурӣ ва маводи таъминкунандаи омӯзиши инфиродии шаҳрвандоне, ки имконияти гирифтани таълимро дар муассисаҳои таълимӣ надоранд, таҳия ва қабул карда мешаванд.

45. Ташкили омӯзиши фосилавӣ дар назар дорад:

- таҳияи принсип ва тартиби истифодаи технологияи кори гурӯҳӣ бо шахсони гуногун барои ташкили ҷараёни дарс;
- таъмини усули интерактивии ҷараёни дарс;
- ташкили марказҳои минтақавӣ барои истифодаи дастаҷамъонаи фосилавии таҷҳизоти лабораторӣ.

46. Самтҳои асосии татбиқи Барнома ба самтҳои афзалиятноки ҳар як зинаи таҳсилот мувофиқ гардонида мешавад.

5. НАТИҶАИ АМАЛИШАВИИ БАРНОМА

47. Дар натиҷаи амалишавии Барнома муҳити ягонаи иттилоотии соҳаи маориф ташкил хоҳад шуд, ки он имкон медиҳад:

- барои баланд бардоштани сифати таҳсилот тавассути истифодаи технологияҳои иттилоотӣ - коммуникатсионӣ шароит фароҳамояд;
- омӯзиши фанни «Технологияи иттилоотӣ» дар синфҳои 5-11 муқаррар карда шавад;
- таносуби воқеии дастрасии 1 компютер ба 2 хонанда ҳангоми таълим таъмин карда шавад (дар ҷараёни дарс);
- низоми таҳия ва коркарди маводи таълимии электронӣ ташкил карда шавад;
- дар муассисаҳои таълимӣ китобхонаҳои электронӣ бо шумули китобҳои дарсӣ, бадеӣ ва илмию методӣ ташкил карда шавад;
- торнамои ягонаи маводи таълимии электронӣ ва дастрасӣ ба таҳсилоти фосилавӣ таъсис ёбад;
- меъёрҳо ва стандартҳои зарурӣ дар соҳаи истифодаву татбиқи технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ дар соҳаи маориф таҳия ва қабул гарданд.

48. Амалишавии мақсад ва вазифаҳои дар Барнома ба нақша гирифташуда тавассути амалӣ намудани чунин фаъолиятҳо имконпазир мегардад:

- такмили малакаи касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти умумӣ оид ба истифода ва амалӣ намудани технологияҳои нави иттилоотӣ - коммуникатсионӣ;
- ташкили системаи ягонаи иттилоотии идоракунии соҳаи маориф дар ҷумҳурӣ;
- мунтазам таҷҳизонидани муассисаҳои таҳсилоти умумӣ бо таҷҳизоти рақамии муосири иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ ;
- инкишоф додани фаъолияти таълимӣ ва инноватсионии муассисаҳои таълимӣ;
- ба роҳ мондани истифодаи технологияҳои иттилоотӣ дар таълими ҳамаи фанҳо ва ба воситаи он баланд бардоштани сифати таълим дар муассисаҳои таълимӣ;
- баланд бардоштани сатҳи донишу ҷаҳонибинӣ ва фарҳанги техникии хонандагони муассисаҳои таълимӣ, ки дорои донишҳои мукаммали техникӣ мебошанд ва сарвати миллӣ ҳастанд;

- баланд бардоштани сатҳи донишу малака ва фарҳанги техникии омӯзгорон, мубодилаи таҷрибаи омӯзгорӣ тавассути интернет бо ҳамкасбони хориҷии худ;

- такмили таъминоти маводи таълимӣ - методӣ ва илмӣ-технологии раванди таҳсил;

- ташкил намудани чорабиниҳои гуногун, конференсияву озмунҳои илмӣ ва олимпиадаҳои фаннӣ бо истифодаи технологияҳои навтарин ва шабакаи интернет.

6. МАНБАЪҲОИ МАБЛАҒГУЗОРИИ БАРНОМА

49. Сарчашмаҳои асосии маблағгузории Барнома маблағҳои ҳамасола аз буҷети давлатӣ барои рушди соҳа ҷудошуда, сармоягузориҳои соҳибкорони ватанӣ ва грантҳои фондҳои байналмилалӣ мебошанд.

50. Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ ҳамасола дар доираи маблағҳои барои соҳаи маориф пешбинигардида маблағгузории Барномаи мазкурро ба нақша мегиранд.

7. НАЗОРАТИ ИҶРО ВА МОНИТОРИНГИ РАФТИ АМАЛИШАВИИ БАРНОМА

51. Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон:

- ҷараёни татбиқи Барномаро ҳамоҳанг месозад;

- дар доираи ваколатҳои худ санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ таҳия менамояд, ки барои татбиқи Барнома заруранд;

- ҳар сол тибқи тартиби муқаррargardida оид ба дақиқ намудани иқдомҳо ва чорабиниҳои минбаъда ва дар доираи Барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ ҷиҳати маблағгузории самтҳои афзалиятнок таклифҳо пешниҳод менамояд;

- ҳар сол оид ба рафти амалишавии Барнома маълумот пешниҳод мекунад;

- фаъолияти низоми иттилоотии соҳаи маорифи ҷумҳуриро таъмин менамояд.

52. Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ:

- иҷрои талаботи Барномаро дар муассисаҳои таълимӣ таъмин менамоянд;

- муассисаҳои таҳсилоти умумиро мунтазам бо таҷҳизоти муосири иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ таъмин мекунанд;

- ҳамасола барои иҷрои Барнома ҳангоми таҳияи лоиҳаи буҷети маҳаллӣ маблағгузориро ба нақша мегиранд.

Замимаи 2

Бо қарори Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз «___» _______ соли 2017,
№____ тасдиқ карда шудааст

НАҚШАИ ЧОРАБИНИҲО
ОИД БА ИҶРОИ БАРНОМАИ ДАВЛАТИИ АМАЛӢ НАМУДАНИ ТЕХНОЛОГИЯҲОИ ИТТИЛООТӢ - КОММУНИКАТСИОНӢ ДАР МУАССИСАҲОИ ТАҲСИЛОТИ УМУМИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН БАРОИ СОЛҲОИ 2018-2022

Р/Т №	Номгӯи чорабиниҳо	Муҳлати иҷро	Масъулон
1. Таҳия ва қабули санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, инчунин стандартҳои техникӣ			
1	Таҳия ва қабули санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ барои татбиқи Барномаи мазкур, аз қабили стандарти фанни «Технологияи иттилоотӣ», барнома ва нақшаҳои таълимӣ	2018-2019	Вазорати маориф ва илм
2	Таҳия ва қабули стандартҳои техникӣ барои истифодаи мақсадноки технологияҳои иттилоотӣ - коммуникатсионӣ дар муассисаҳои таълимӣ	2018-2019	Вазорати маориф ва илм
2. Таҳкими заминаи моддӣ-техникӣ			
3	Мунтазам таҷҳизонидани муассисаҳои таҳсилоти умумӣ бо компютерҳо ва ташкил намудани синфхонаҳои нави компютерӣ	2018-2022	Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ
4	Таъминоти барномаҳои компютерии иҷозатномавӣ (литсензионӣ)	2018-2022	Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ
5	Таъмини муассисаҳои таҳсилоти умумии ҷумҳурӣ бо тахтаҳои электронӣ ва видеопроекторҳо	2018-2022	Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, Муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ
6	Таъмини муассисаҳои таҳсилоти умумӣ бо мебели махсусгардондашудаи компютерӣ	2018-2022	Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ

7	Мунтазам аз эътибор соқит кардани таҷҳизоти техникии кӯҳна ва корношоям тибқи тартиби аз эътибор соқит намудани воситаҳои асосӣ	2018-2022	Муассисаҳои таҳсилоти умумӣ
3. Таҳияи маводи таълимии электронӣ			
8	Таҳияи маводи таълимии электронӣ бо забони давлатӣ барои ҳамаи фанҳо	2018-2022	Вазорати маориф ва илм
9	Харид ва мутобиқсозии маводи таълимии электронӣ	2018-2022	Вазорати маориф ва илм
10	Ташкили торнамои таҳсилоти фосилавӣ бо маводи таълимии электронӣ	2018-2022	Вазорати маориф ва илм
4. Баланд бардоштани маҳорати касбии омӯзгорон оид ба истифодабарии таҷҳизоти техникӣ дар ҷараёни таълим тавассути ташкили курсҳои омӯзишӣ			
11	Ташкили курсҳои омӯзишӣ барои омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти умумӣ	2018-2022	Вазорати маориф ва илм
12	Ташкили курсҳои омӯзишӣ барои кормандони раёсату шуъбаҳои маорифи вилоят, шаҳр ва ноҳияҳо	2018-2022	Вазорати маориф ва илм
13	Ташкили семинар-конференсияҳо оид ба азхудкуниву тарғиби таҷрибаи пешқадами омӯзгорӣ	2018-2022	Вазорати маориф ва илм
5. Ташкили муҳити ягонаи иттилоотии соҳаи маориф			
14	Таҳия ва роҳандозии шабакаи ягонаи иттилотии соҳаи маориф	2018-2022	Вазорати маориф ва илм
15	Ҳамоҳангсозии маводи таълимии электронӣ бо маводи таълимии анъанавӣ дар низоми иттилоотӣ	2018-2022	Вазорати маориф ва илм
16	Ташкили торнамои ягонаи таълимӣ дар заминаи маркази технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионии Вазорати маориф ва илм, ки дар реҷаи он-лайн ва оф-флайн дастрас аст	2018-2022	Вазорати маориф ва илм
17	Таъмини дастрасӣ ва иштироки хонандагон дар озмуну олимпиадаҳои фосилавӣ	2018-2022	Вазорати маориф ва илм

Нақшаи дурнамо барои харидории компютер барои солҳои 2018-2022

Шаҳру ноҳияҳо	Дурнамои зиёдшавии теъдоди хонандагон					Шумораи компютер дар соли 2017	Шумораи компютерҳои корношоям	Талабот дар 5 сол	Харидорӣ дар 5 сол				
	2018	2019	2020	2021	2022				2018	2019	2020	2021	2022
ВМКБ													
Хоруғ	2821	2860	2910	2975	3053	395	104	-	-	-	-	-	-
Ванҷ	3579	3743	3933	4130	4344	358	52	56	11	11	11	11	12
Ишкошим	3789	4039	4239	4449	4669	365	144	168	33	33	34	34	34
Дарвоз	3037	3139	3267	3405	3553	359	54	-	-	-	-	-	-
Мурғоб	1661	1757	1862	1986	2120	123	62	116	23	23	23	23	24
Роштқалъа	2424	2537	2658	2792	2936	308	47	-	-	-	-	-	-
Рушон	2693	3074	3464	3874	4314	341	86	105	21	21	21	21	21
Шуғнон	3345	3629	3929	4254	4609	476	118	26	5	5	5	5	6
Ҷамъ	**23347**	**24777**	**26261**	**27864**	**29597**	**2725**	**667**	471	93	93	94	94	97
Хатлон													
Қурғонтеппа	14184	14366	14553	14757	14982	727	163	685	137	137	137	137	137
Вахш	22797	22932	23075	23233	23402	1042	363	1271	254	254	254	254	255
Восеъ	26843	27202	27565	27949	28346	1242	372	1491	298	298	298	298	299
Данғара	20920	21285	21662	22043	22445	1200	300	971	194	194	194	194	195
Дустӣ	14581	14729	14897	15075	15260	667	72	678	135	135	135	135	138
Хуросон	14521	14865	15230	15614	16009	628	51	757	151	151	151	151	153
Кубодиён	22758	23328	23910	24500	25105	1117	369	1344	268	268	268	268	272
Ч.Балхӣ	24428	24524	24632	24754	24892	1293	173	954	190	190	190	190	194
Бохтар	29027	29367	29725	30094	30478	1542	242	1239	247	247	247	247	251
А.Ҷомӣ	20455	20690	20935	21192	21464	1092	254	950	190	190	190	190	190
Кулоб	27963	28260	28577	28915	29264	1534	740	1644	328	328	328	330	330
Ҷайҳун	16569	16616	16683	16770	16862	801	227	831	166	166	166	166	167

Муминобод	11951	12105	12275	12464	12662	575	116	596	119	119	119	119	120
Хамадонӣ	18550	18951	19376	19814	20276	1027	168	830	166	166	166	166	166
Фархор	20232	20289	20356	20443	20539	1036	226	902	180	180	180	180	182
Панҷ	14752	14928	15125	15337	15564	754	60	603	120	120	120	120	123
Сарбанд	6765	6835	6922	7021	7136	332	54	316	63	63	63	63	64
Темурмалик	8441	8576	8723	8888	9061	562	37	230	46	46	46	46	46
Ховалинг	7482	7598	7734	7879	8043	386	48	333	66	66	66	66	69
Шаҳритус	15872	16136	16423	16722	17034	710	253	963	192	192	192	192	195
9Ш.Шоҳин	7750	8075	8410	8759	9121	426	87	421	84	84	84	84	85
Ёвон	28084	28371	28668	28980	29308	1508	26	960	192	192	192	192	192
Норак	8017	8075	8144	8219	8307	585	12	120	24	24	24	24	24
Н.Хусрав	4987	5033	5091	5163	5252	301	56	193	38	38	39	39	39
Балҷувон	4305	4377	4456	4552	4663	233	142	298	59	59	60	60	60
Ҷамъ	**412234**	**417513**	**423147**	**429137**	**435475**	**21320**	**4611**	**19580**	**3907**	**3907**	**3909**	**3911**	**3946**
Суғд													
Хуҷанд	21693	22061	22433	22818	23218	1468	299	766	153	153	153	153	154
Гулистон	4963	5100	5253	5417	5599	431	138	174	34	35	35	35	35
Бустон	5463	5693	5943	6211	6493	322	35	254	50	51	51	51	51
Истиқлол	1339	1388	1448	1522	1612	192	54	111	22	22	22	22	23
Айнӣ	11105	11390	11690	12004	12332	729	188	487	97	97	97	98	98
Ашт	17597	17633	17681	17741	17815	936	167	716	143	143	143	143	144
Деваштич	21516	21888	22272	22672	23087	958	307	1273	254	254	255	255	255
Зафаробод	8587	8855	9203	9565	9941	449	128	507	101	101	101	102	102
Исфара	28745	29282	29837	30407	30994	1805	436	1214	242	243	243	243	243
Конибодом	19306	19724	20156	20600	21054	1098	221	878	175	175	176	176	176
Мастчоҳ	13359	13662	13978	14314	14665	730	384	876	175	175	175	175	176
Спитамен	15481	15876	16291	16718	17158	772	158	816	163	163	163	163	164
Панҷакент	33579	34219	34871	35536	36216	1340	385	2063	412	412	413	413	413
Ҷ. Расулов	14351	14511	14686	14865	15058	620	91	726	145	145	145	145	146

Истаравшан	34069	34521	34986	35462	35952	1649	286	1633	326	326	327	327	327
Б.Ғафуров	38361	38753	39175	39613	40065	2252	433	1520	304	304	304	304	304
Шаҳристон	5417	5495	5585	5687	5801	316	97	264	52	53	53	53	53
Кухӣ.Мастчоҳ	3605	3680	3770	3870	3985	245	82	169	33	34	34	34	34
Ҷамъ	**298536**	**303731**	**309258**	**315022**	**321045**	**16312**	**3889**	**14447**	**2881**	**2886**	**2890**	**2892**	**2898**
Душанбе													
Сино	43357	43935	44528	45136	45759	2699	441	1555	311	311	311	311	311
И. Сомонӣ	16484	16636	16799	16978	17173	1167	210	474	94	95	95	95	95
Фирдавсӣ	27350	27438	27520	27615	27723	1556	205	960	192	192	192	192	192
Шоҳмансур	21420	21866	22324	22793	23280	1266	198	872	174	174	174	175	175
Ҷамъ	**108611**	**109875**	**111171**	**112522**	**113935**	**6688**	**1054**	**3861**	**771**	**772**	**772**	**773**	**773**
НТҶ													
ш.Турсунзода	35749	35983	36265	36619	37019	1680	73	1478	295	295	296	296	296
ш.Ҳисор	35403	35883	36403	37065	37798	1571	136	1715	343	343	343	343	343
ш.Ваҳдат	38125	38545	39075	39755	40523	1714	296	1959	391	392	392	392	392
ш.Роғун	5271	5329	5396	5474	5566	384	39	119	23	24	24	24	24
н.Варзоб	9630	10015	10445	11025	11653	475	177	673	134	134	135	135	135
н.Рудакӣ	62697	64697	66697	68697	70697	2011	364	4244	848	849	849	849	849
н.Шаҳринав	12646	12884	13209	13599	14052	588	102	685	137	137	137	137	137
н.Файзобод	11759	11831	11917	12015	12145	737	183	458	91	91	92	92	92
н. Нуробод	8768	8810	8872	8950	9061	383	21	393	78	78	79	79	79
н.Рашт	15244	15599	15921	16255	16592	719	361	1025	205	205	205	205	205
н.Тоҷикобод	5247	5429	5559	5724	5942	276	137	356	71	71	71	71	72
н.Сангвор	3343	3378	3436	3511	3607	256	83	128	25	25	26	26	26
н.Лахш	8287	8346	8414	8496	8593	447	156	425	85	85	85	85	85
Ҷамъ	**252169**	**256729**	**261609**	**267185**	**273248**	**11241**	**2128**	**13658**	**2726**	**2729**	**2734**	**2734**	**2735**
ХАМАГӢ ДАР ҶУМҲУРӢ	**1094897**	**1112625**	**1131446**	**1151730**	**1173300**	**58286**	**12349**	**52017**	**10378**	**10387**	**10399**	**10404**	**10449**

Эзох: Дар шумораи компютерхои корношоям компютерхои Pentium 1-2 ва поён аз он, инчунин компютерхои корношоями Pentium 4-3 ба назар гирифта шудааст.

Дурнамо барои харидории тахтаи электронӣ барои солҳои 2018-2022

Шаҳру ноҳияҳо	Шумораи муассисаҳои таҳсилоти умумӣ, гимназияю литсей дар соли 2017	Шумораи тахтаи электронӣ дар соли 2017	Хариди таҳтаҳои электронӣ					Талабот дар 5 сол
			2018	2019	2020	2021	2022	
ВМКБ								
Хоруғ	14	8	1	2	3	4	4	14
Ванҷ	27	2	4	5	6	7	7	29
Ишкошим	33	4	5	6	7	9	10	37
Дарвоз	27	5	3	4	5	6	7	27
Мурғоб	12	-	1	2	3	3	3	12
Роштқалъа	29	-	4	5	6	7	9	31
Рушон	28	4	3	4	6	7	8	28
Шуғнон	36	2	5	6	7	9	11	38
Ҷамъ	**205**	**25**	**26**	**34**	**43**	**52**	**59**	**215**
Хатлон								
Курғонтеппа	22	28	3	3	5	6	7	24
Вахш	50	11	8	9	10	11	12	50
Восеъ	65	23	11	12	14	15	15	67
Дангара	68	49	14	15	16	17	17	79
Дустӣ	40	10	6	7	8	9	10	40
Хуросон	52	7	11	12	13	14	16	66
Кубодиён	57	1	9	10	11	13	14	57
Ч.Балхӣ	55	9	9	10	11	12	12	54
Бохтар	55	11	9	10	11	13	14	57
А.Ҷомӣ	54	23	10	11	12	14	15	62
Кулоб	54	49	9	10	11	12	14	56

Ҷайҳун	42	3	6	7	8	10	11	42
Муминобод	46	3	8	9	10	12	13	52
Хамадонӣ	44	14	7	8	10	11	12	48
Фархор	61	6	11	12	13	15	16	67
Панҷ	44	4	8	9	10	11	13	51
Сарбанд	13	1	2	3	3	3	4	15
Темурмалик	38	6	8	9	10	11	11	49
Ховалинг	28	10	4	5	6	7	8	30
Шаҳритус	44	3	6	7	8	10	10	41
Ш.Шоҳин	44	7	6	7	9	10	12	44
Ёвон	74	33	14	15	15	17	19	80
Норак	23	24	3	4	5	7	8	27
Н.Хусрав	26	6	4	5	6	6	7	28
Балҷувон	21	1	2	3	4	5	7	21
Ҷамъ	**1114**	**342**	**188**	**212**	**239**	**271**	**295**	**1205**
Суғд								
Хуҷанд	49	101	7	8	9	12	13	49
Гулистон	16	6	1	2	3	5	5	16
Бустон	12	5	1	2	3	5	5	16
Истиқлол	6	2	1	1	1	1	2	6
Айнӣ	54	18	10	11	12	13	14	60
Ашт	71	8	13	14	15	16	17	75
Деваштич	71	5	14	15	16	18	19	82
Зафаробод	27	2	4	5	6	7	7	29
Исфара	83	26	14	15	17	18	19	83
Конибодом	55	8	9	10	11	13	14	57
Мастчоҳ	41	5	7	8	9	10	12	46
Спитамен	37	6	7	8	9	10	11	45
Панҷакент	101	13	19	20	21	23	24	107

Ҷаббор Расулов	41	19	6	7	8	9	11	41
Истаравшан	73	16	13	14	15	16	17	75
Б.Ғафуров	88	39	15	17	18	19	20	89
Шаҳристон	24	2	3	4	6	7	9	29
Кух.Мастчох	30	5	6	7	8	9	11	41
Ҷамъ	**875**	**286**	**150**	**168**	**187**	**211**	**231**	**947**
Душанбе								
Сино	50	48	9	10	11	12	14	56
Исмоили Сомонӣ	24	25	2	3	4	6	8	23
Фирдавсӣ	27	27	3	4	5	6	9	27
Шоҳмансур	26	27	3	4	5	7	9	28
Ҷамъ	**127**	**127**	**17**	**21**	**25**	**31**	**40**	**134**
НТҶ								
ш.Турсунзода	70	71	12	13	14	16	17	72
ш.Ҳисор	79	83	19	20	21	23	25	108
ш.Ваҳдат	99	115	32	33	34	35	36	170
ш.Роғун	20	21	2	3	5	6	6	22
н.Варзоб	42	42	12	13	14	15	16	70
н.Рудакӣ	118	120	25	26	27	28	28	134
н.Шаҳринав	31	35	9	10	10	11	11	51
н.Файзобод	40	40	8	9	9	10	11	47
н. Нуробод	27	29	9	11	12	12	13	57
н.Рашт	52	57	10	11	13	14	16	64
н.Тоҷикобод	20	20	2	3	4	5	6	20
н.Сангвор	27	28	3	4	5	8	9	29
н.Лахш	39	40	8	9	9	10	12	**48**
Ҷамъ	**664**	**701**	**151**	**165**	**177**	**193**	**208**	**894**
ҲАМАГӢ ДАР ҶУМҲУРӢ	**2802**	**2905**	**532**	**600**	**671**	**758**	**833**	**3395**